

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder forslag om:

- 1) Ret til plejehjemsophold, beskyttet bolig eller anvisning af en ældrebolig i en anden kommune
- 2) Udvidelse af forsøgsreglerne i § 138 b.

ad 1) Efter bilstandslovens § 10, stk. 1, tilkommer kompetencen til at træffe afgørelser om bistand efter loven som udgangspunkt kommunalbestyrelsen i opholdskommunen.

Opholdskommunen har både den stedlige kompetence i sagen, dvs. er *handlekommune* og den økonomiske forpligtelse til at yde bistand, dvs. er *betalingskommune*.

Afgørelseskompetencen og det økonomiske ansvar er således som udgangspunkt placeret hos den samme myndighed, hvilket i almindelighed giver sikkerhed for, at hensynet til at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse bliver inddraget i afgørelserne.

Opholdskommunen har altid pligt til at træde til med bistand, men det er ikke i alle situationer denne kommune, der skal bære den kommunale andel af udgiften ved den bistand, der må ydes.

Ifølge lovens § 11 kan den kommunale andel af udgiften kræves refunderet, f.eks. når en person ved medvirken fra en anden kommune eller offentlig myndighed er optaget i institution eller i pleje i den nuværende kommune. I denne situation kan den aktuelle opholdskommune kræve sine udgifter til institutionsplads refunderet af den tidligere opholdskommune.

Reglerne om, at en tidligere opholdskommune i visse situationer bevarer betalingsforpligtelsen, skal modvirke fristelsen til at flytte økonomisk belastende klienter til andre kommuner og dermed frigøre sig for betalingsforpligtelsen. Endvidere tilsigter reglerne en jævn fordeling af de økonomiske byrder vedrørende institutionsklienter eller sagt med andre ord en beskyttelse af »institutionskommuner«.

Med mellemrum dukker der dog konkrete tilfælde op, hvor lovens regler om kommunernes betalingsforpligtelse ikke virker tilfredsstillende. Der kan nævnes den situation, hvor en person – typisk af fa-

miliemæssige grunde – ønsker en plejehjemsplads i en anden kommune. Dette bliver afslået af opholdskommunen, eventuelt med den begrundelse, at man i opholdskommunen har ledig plejehjemskapacitet. Kommunen ønsker derfor ikke at blive forpligtet til at refundere udgifter til en plejehjemsplads i en anden kommune.

I den forbindelse bemærkes, at kommunerne afholder 100% af udgifterne til ophold i plejehjem for personer over 67 år. Da et plejehjemsophold typisk vil være en varig foranstaltning, kan der derfor blive tale om betydelige udgifter, der skal afholdes af den henvisende kommune i det enkelte tilfælde.

Det er regeringens opfattelse, at problemet med plejehjemsflytninger til en anden kommune i mange tilfælde – i overensstemmelse med henstillinger fra Socialministeriet – i praksis løses ved, at de involverede kommuner indgår aftaler, som tilgodeser klientens ønsker om en plejehjemsplads uden for opholdskommunen.

Det er imidlertid også regeringens opfattelse, at der under ganske særlige forhold bør være en egentlig ret for ældre personer til at blive optaget i plejehjem i en anden kommune end opholdskommunen. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis ansøgeren har så nærtstående boende i den anden kommune, at det er afgørende for den pågældende at bevare den tætte kontakt. Ved nærtstående forstås børn, søskende og andre med en nær tilknytning til ansøgeren. Der kan således ikke stilles krav om et egentligt slægtskabsforhold.

Der kan også foreligge ganske særlige forhold, hvis ansøgeren af fx religiøse eller andre ganske særlige grunde ønsker at blive optaget i et plejehjem, som ligger i en anden kommune.

Tilsvarende situationer kan opstå i forbindelse med ældre personers ønske om at få anvist en ældrebolig i en anden kommune. Der stilles derfor også forslag om, at en person har ret til at få anvist en ældrebolig i en anden kommune, når pågældende har en særlig familiemæssig tilknytning til denne, jf. ovenfor.